

II. Rákóczi Ferenc Gimnázium

Az ELTE külső gyakorlóhelye

1024 Budapest, Keleti Károly u. 37.

Tel, fax.: (06-1) 212-2995

<http://www.budai-rfg.sulinet.hu>

e-mail: titkar@budai-rfg.sulinet.hu

II. RÁKÓCZI FERENC LATIN FORDÍTÁSI VERSENY 2020.

Első forduló - II. kategória

A szultán levele

II. Rákóczi Ferenc a szabadságharc bukása után minden lehetőséget meg akart ragadni a harc folytatására. 1717-ben Franciaországban tartózkodott, amikor ismét háború robbant ki az Oszmán és a Habsburg Birodalom között. A szultán ebben a helyzetben ajánlott szövetséget Rákóczinak. Az ajánlatot először a fejedelem követe szóban adta elő, majd megérkezett a díszes szultáni levél is, amelyet Rákóczi latinul megfogalmazva olvashatott el.

Epistula Sultani¹ aureo sigillo, capsula argentea instructa² et aureis litteris signata est. Princeps ille mundi scribere non nisi regibus solet, nec unquam antea praedecessores³ meos hoc honore dignatus erat. Promissiones Sultani relatae verbo a legato meo, Joanne Papaio,⁴ hae erant: restituenda⁵ iura et libertates Hungariae et duorum millionum⁶ et quingentorum milium Imperialium⁷ pecunia paranda⁵ mihi auxilio. Praeterea donationem et mihi traditionem captivorum Christianorum ad formandum exercitum regularem continebat. Deinde promissiones erant de pace non componenda absque restitutione Principatus⁸ mei. Hae promissiones sub amplissimis et generalibus terminis⁹ in epistola quoque Sultani contentae erant. Annexa enim erat ei¹⁰ Latina interpretatio ab interprete Portae¹¹ facta. Cuius sensus obscurissimus et erronea¹² translatio ex defectu¹³ ignorantiae linguae Latinae videbatur.

¹ Sultan, -ani m – szultán

² Az *instructa* mellé értendő: *est*.

³ Lásd: *decessor*, -oris m

⁴ *Joannes Papaio* – Pápai János, II. Rákóczi Ferenc követe a török Portánál.

⁵ *restituenda...paranda* ti. *sunt*

⁶ *duorum millionum* = kétmillió

⁷ *Imperiale*, -is n – birodalmi tallér

⁸ *Principatus*, -us m – itt: Fejedelemség

⁹ *sub...terminis* – megfogalmazásban

¹⁰ *ei* – ti. *epistolae*

¹¹ *Porta*, -ae f – itt a török Porta

¹² *erroneus* 3 – téves

¹³ *defectus*, -us m – itt: hiba